

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Sammenskrivning af det anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
13. juni 2019
Livsforsikringsselskabets navn
Pensionskassen Farmakonomer
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Se bilag
Navn
Angivelse af navn
Peter Damgaard Jensen Administrerende direktør
Dato og underskrift
13. juni 2019
Navn
Angivelse af navn
Steen Ragn Ansvarshavende aktuar
Dato og underskrift
 Digitalt signeret af Medarbejder Steen Ragn Dato: 2019.06.13 09:13:11 +02'00'

Pensionskassen for Farmakonomer Teknisk Grundlag - Januar 2019

Indhold

1. Tegningsgrundlag
  2. Markedsværdigrundlag
  3. Anvendte grundformer
  4. Helbredsregler
  5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser
  6. Garantier og betingelser
  7. Beregning og anvendelse af realiseret resultat
  8. Genforsikring
  9. Konto- og bonusberegninger
  10. Bonusregler
- Bilag 1: Satser til bonusberegning
Bilag 2: Risikotillæg

Dette tekniske grundlag dækker alle Pensionskassens forsikringer. Grundlaget indeholder alle gældende anmeldelser indsendt før denne indsendelse.

Grundlaget følger G82-modellen jf. Beretning fra Forsikringstilsynet (nu Finanstilsynet) om tilsynets virksomhed i året 1982, afdeling II, side 2-51, med senere ændringer. Indholdet af disse beretninger er tillige gengivet i den røde mappe "G82". Definitioner, notation og beregningsteknik fra dette grundlag er anvendt uændret, hvor intet andet er nævnt, og vil ikke være gengivet i dette tekniske grundlag.

1. Tegningsgrundlag

Gruppe A:

Grundlag: Kønsopdelt G82-grundlag med teknisk rente 4,50% og dødelighed efter G82M- og G82K-intensiteterne, invaliditet efter GA82M- og GA82K-intensiteterne og en administrationsbelastning på 3% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnet i perioden indtil 31.12.1996. Bidragsstigninger og bonus efter 31.12.1996 for disse ordninger indgår i gruppe C.

Gruppe B:

Grundlag: Kønsopdelt G82-grundlag med teknisk rente 3,00% og dødelighed efter G82M- og G82K-intensiteterne, invaliditet efter GA82M- og GA82K-intensiteterne og en administrationsbelastning på 9,75% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnet i perioden fra og med 1.01.1997 til 30.06.1999. Bidragsstigninger og bonus efter 31.12.1999 for disse ordninger indgår i gruppe C.

Gruppe C:

Grundlag: Unisex G18-grundlag med teknisk rente 0,00%, dødelighed efter G18K-intensiteterne, invaliditet efter GA82K-intensiteten og en administrationsbelastning på 9,75% af indbetalingerne.

Omfattet: Alle ordninger nytegnet i perioden fra og med 1.07.1999 samt gruppe A's og B's bidragsstigninger og bonus fra og med 1.01.1997 hhv. 1.01.2000.

1.1 Risikoparametre

G82 – mandlig forsikret

Dødelighed, individuel, G82M	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{5,88000-10 + 0,038x}$
Invaliditet, GA82M	$\mu^{ai}(x) = 0,0004 + 10^{4,54000-10 + 0,060x}$
Børneintensitet, C82M	$c(x) = 0,15 \times 10^{\frac{(x-28)^2}{11(x-15)}}$ for $x > 15$
Waisensandsynlighed	$w = 5\%$

Parametrene er identiske med standardgrundlaget.

G82 – kvindelig forsikret

Dødelighed, individuel, G82K	$\mu(x) = 0,0005 + 10^{5,72800-10 + 0,038x}$
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Børneintensitet, C82K	$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}}$ for $x > 12$
Waisensandsynlighed	$w = 30\%$

Parametrene er identiske med standardgrundlaget.

G18 – kvindelig forsikret

Dødelighed, individuel, G18K	$\mu(x) = 0,0000 + 10^{4,450000-10 + 0,049x}$ <i>Hvor livsbetingede ydelser reduceres med en faktor 0,002t, t = max[0; fødselsår – 1955]</i>
Invaliditet, GA82K	$\mu^{ai}(x) = 0,0006 + 10^{4,71609-10 + 0,060x}$
Børneintensitet, C82K	$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}}$ for $x > 12$
Waisensandsynlighed	$w = 30\%$

For ordninger i gruppe A og B regnes efter faktiske køn. I ordninger i gruppe C regnes forsikret som kvinde.

1.2 Rente

Den tekniske rente i udgør 4,50% i gruppe A, 3,00% i gruppe B og 0,00% i gruppe C. Opgørelsesrenten er identisk med den tekniske rente.

1.3 Administration

Af alle indbetalinger (bidrag og indskud) efter fradrag af evt. arbejdsmarkedsbidrag sker der et fradrag på 3,00% i gruppe A - dog ikke for bidragsandele indbetalt uafbrudt siden december 1986, og 9,75% i gruppe B og C. Overførelser i forbindelse med jobskifte (se afsnit 5) belastes ikke. 5%point går til særlige bonushensættelser kaldet Medlemskapital. De særlige bonushensættelser initialiseres 31. december 2017 med hvert enkelt medlems bonusfordelingskonto i den udstrækning denne konto ikke er brugt til at styrke garantien. Hvis administrationsresultatet er utilstrækkeligt kan Medlemskapitalen opbygges af overskud på øvrige elementer. Medlemskapitalen udbetales samtidigt med ydelserne jf. bonusregulativet samt ved udtræden. De særlige bonushensættelser er kollektive, idet der købes ydelser for hensættelsen – herunder risikoydelser – på det anmeldte omregningsgrundlag. De særlige bonushensættelser a conto forrentes i året med depotrenten efter skat og ligestilles med egenkapitalforrentningen en gang om året, når regnskabet er godkendt.

2 Livsforsikringshensættelsen

Opgørelse af livsforsikringshensættelser tager udgangspunkt i regnskabsbekendtgørelsens § 66 - 67.

De samlede livsforsikringshensættelser opgøres til:

$$\text{Livsforsikringshensættelser} = \text{GY} + \text{FDB}_{\text{er}} + \text{Risikomargen}$$

hvor

GY: Værdien af de forventede garanterede ydelser fratrukket forventede præmier. GY fastsættes ifølge beskrivelsen i pkt. 2.1.1.

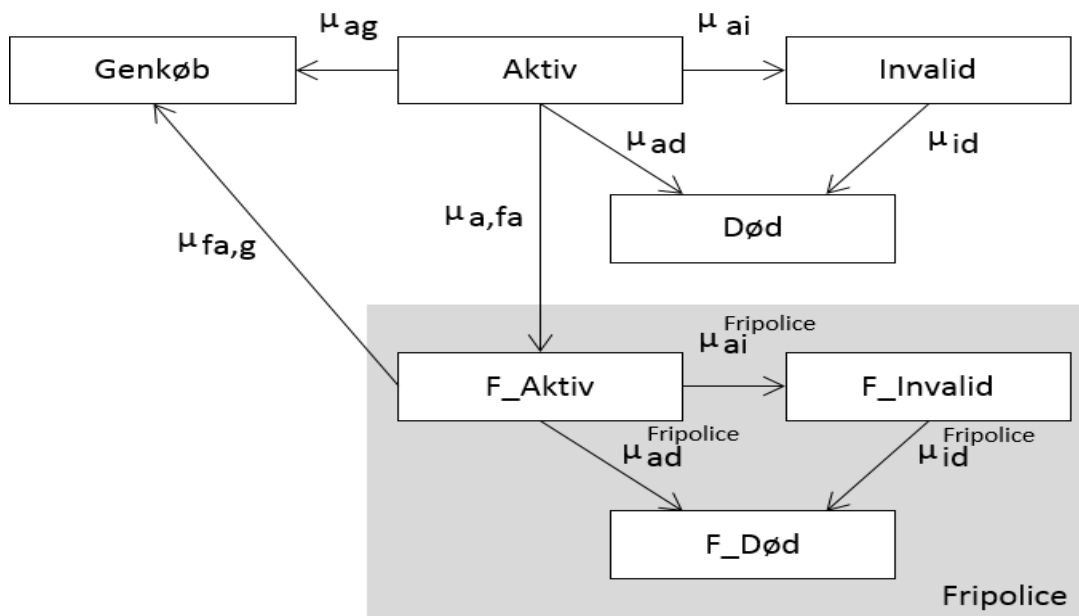
FDB_{er}: Værdien af bonusretten (Bonuspotentialet) efter fradrag af Risikomargen. FDB_{er} fastsættes ifølge beskrivelsen i pkt. 2.1.2.

Risikomargen: Tillæg jf. Regnskabsbekendtgørelsens § 66 stk. 3. Denne fastsættes ifølge beskrivelsen i pkt. 2.1.3.

Fortjenstmargen er pt. sat til 0.

2.1.1 Garanterede ydelser

I opgørelsen af værdien af garanterede ydelser indgår sandsynlighedsvægtede garanterede ydelser og aftalte præmier (nedenfor betegnet cash flow), hvor sandsynlighedsvægtene er fastsat ud fra bedste skøn for intensiteter for død, invaliditet, overgang til fripolice og genkøb (overførsel/udtrædelse), såfremt medlemmet har mulighed for dette. Medlemmets skift mellem tilstande kan beskrives ved en Markovmodel, jf. nedenstående diagram. Overgang til fripolice kan alene ske fra tilstanden Aktiv (præmiebetalende), mens overgangen til genkøb alene kan ske fra tilstanden Aktiv eller F_Aktiv (Aktiv i fripolice). Modellen indregner ikke reaktivering fra invaliditetstilstanden eller genoptagelse af præmiebetaling fra fripolice tilstanden.

hvor

$\mu_{ag} = \mu_{fa,g}$ er overgangsintensiteten fra Aktiv eller Aktiv_F til Genkøb

$\mu_{ai} = \mu_{ai}^{\text{fripolice}}$ er overgangsintensiteten fra Aktiv eller Aktiv_F til Invalid

$\mu_{ad} = \mu_{ad}^{\text{fripolice}}$ er overgangsintensiteten fra Aktiv eller Aktiv_F til Død eller Død_F

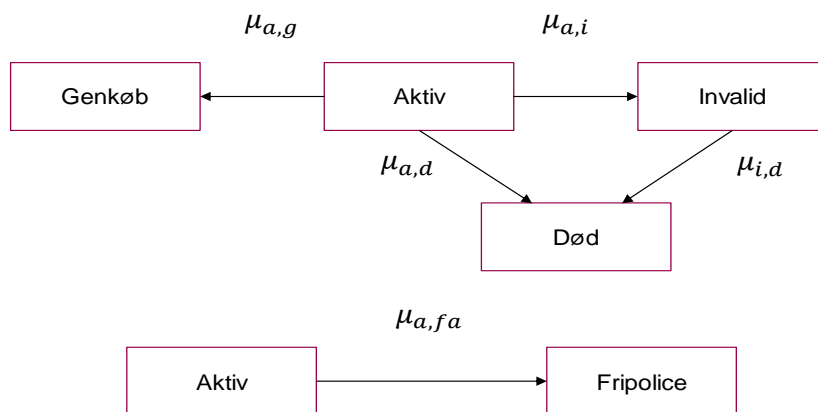
$\mu_{id} = \mu_{id}^{\text{fripolice}}$ er overgangsintensiteten fra Invalid eller Invalid_F til Død eller Død_F

$\mu_{a,fa}$ er overgangsintensiteten fra Aktiv til Aktiv_F

Intensiteterne til bedste skøn fremgår af afsnit 2.1.6.

Nedenfor gives en overordnet matematisk beskrivelse af cash flow-modellen, hvor fokus er på at skabe overblik og forståelse frem for en præcis matematisk beskrivelse af alle detaljer, herunder grundformer.

Indregningen af overgang til fripolice og genkøb giver anledning til en opdeling af betalingsstrømmene i flere elementer. Det udnyttes, at ovenstående model kan opskrives som to 4-tilstandsmodeller: en 3-tilstandsmodel udvidet med genkøb, hvor medlemmet ikke er i fripolice, og en 3-tilstandsmodel udvidet med genkøb, hvor ydelserne er nedskaleret relativt til, at medlemmet er overgået til fripolice på et givet tidspunkt med de beregnede overgangssandsynligheder.

Endvidere udnyttes, at cash flow for ydelser beregnes på grundformsniveau, hvorfor ydelserne er konstante.

I 4-tilstandsmodellen (3-tilstandsmodellen udvidet med genkøb) beregnes enheds cash flow for ydelsen til ethvert tidspunkt t . Disse betegnes som $\hat{a}_{0,t}^{+,a}$, $a_{0,t}^{+,i}$ og $a_{0,t}^{+,d}$. Multipliceret med niveauet for ydelsen, C_b^{gjf} , henholdsvis præmien, C_p^{gjf} , får vi cash flow pr. grundform for den tilstand medlemmet er i eller overgå til, indikeret ved topskriften, a, i, d og g.

Cash flow i tilstand Aktiv – 4-tilstandsmodel

På beregningstidspunktet (tidspunkt 0) i tilstanden Aktiv beregnes enheds cash flow'et $\hat{a}_{0,t}^{+,a}$ til tid t som:

$$\begin{aligned} \hat{a}_{0,t}^{+,a} &= p_{aa}(0,t)1_{(grf)} + \\ & p_{aa}(0,t-1)\left(p_{ai}(t-1,t)1_{(grf)} + p_{ad}(t-1,t)1_{(grf)} + p_{ag}(t-1,t)G_t(C_b^{grf}, C_p^{grf})\right) + \\ & p_{ai}(0,t-1)\left(p_{ii}(t-1,t)1_{(grf)} + p_{id}(t-1,t)1_{(grf)}\right) + \\ & p_{ad}(0,t-1)p_{dd}(t-1,t)1_{(grf)} \end{aligned}$$

hvor

$I_{(grf)}$: Indikator funktion, der optræder med værdien 1, når der forfalder en betaling for den pågældende grundform. Indikatorfunktionen afhænger af udløb og starttidspunkt.

$p_{xy}(u,v)$: Sandsynligheden for at blive i en tilstand ($x=y$) eller skifte tilstand ($x \leftrightarrow y$) én gang i perioden u til v .

$G_t(C_b^{grf}, C_p^{grf})$: Genkøbsværdien til tid t .

Første række dækker situationen, hvor medlemmet forbliver Aktiv, og der forfalder en betaling til tid t . Anden række dækker situationen, hvor medlemmet har været Aktiv frem til $t-1$, skifter tilstand mellem $t-1$ og t (til Invalid, i , Død, d , eller Genkøb, g), hvorved der udløses en overgangsbetaling til tid t . Tredje række dækker situationen, hvor medlemmet frem til tidspunkt $t-1$ har skiftet tilstand til Invalid (og bliver der), og enten forbliver i tilstanden til tid t eller skifter til tilstand Død mellem $t-1$ til t , hvor der udløses en ny overgangsbetaling til tid t . Fjerde række dækker situationen, hvor medlemmet er overgået til tilstand Død frem til tid $t-1$.

Det udnyttes, at Genkøb (g) alene medfører en overgangsbetaling $G_t(C_b^{grf}, C_p^{grf})$, samt at Genkøb og Død er terminaltilstande.

Enheds cash flow'et er generelt beskrevet. I praksis vil indikatorfunktionen $I_{(grf)}$ kun har værdien 1 ét sted.

I beregningerne nedenfor udskilles genkøbs cash flow'et, og der defineres et enheds cash flow uden genkøb, som $a_{0,t}^{+,a}$, hvor:

$$a_{0,t}^{+,a} = \hat{a}_{0,t}^{+,a} - p_{aa}(0,t-1)p_{ag}(t-1,t)G_t(C_b^{grf}, C_p^{grf})$$

$a_{0,t}^{+,a}$ indgår i ydelses cash flow'et, Y_t , nedenfor, og den sandsynlighedsvægtede genkøbsværdi indgår i genkøbs cash flow'et S_t .

Cash flow i tilstand Invalid – 4-tilstandsmodel:

For medlemmet, der er i tilstand Invalid til tid 0, gælder:

$$\begin{aligned} \hat{a}_{0,t}^{+,i} &= p_{ii}(0,t) \\ & p_{ii}(0,t-1)p_{id}(t-1,t)1_{(grf)} + \\ & p_{id}(0,t-1)p_{dd}(t-1,t)1_{(grf)} \end{aligned}$$

Cash flow i tilstand Død – 4-tilstandsmodel:

For medlemmet, der er i tilstand Død til tid 0, gælder:

$$\hat{a}_{0,t}^{+,d} = p_{dd}(0,t)1_{(grf)}$$

Præmie cash flow – 4-tilstandsmodel:

Enheds cash flow'et for præmien til tid t i 4-tilstandsmodellen betegnes $a_{0,t}^{-,a}$. Det er givet ved:

$$a_{0,t}^{-,a} = p_{aa}(0,t)1_{(præmie)}$$

Der betales kun præmie, hvis medlemmet er Aktiv og ikke har opnået præmieophørsalder.

Særligt vedr. samlever/ægtefælledækning samt børnepension

Børnepension i tilstandene Invalid eller Død beregnes efter samme principper som ovenfor. I beregningen af enheds cash flow indgår moder- og faderskabsintensiteter jf. afsnit 2.1.6.5.

Det samlede cash flow – inkl. fripolice:

Det samlede cash flow (opgjort pr. medlem pr. grundform) består af 4 elementer:

- Et ydelses cash flow i 4-tilstandsmodellen, dvs. hvor sandsynligheden for ikke at have genkøbt er indregnet, og hvorfra værdien af ydelserne er fratrukket fra det tidspunkt, fripolice tilstanden indtrådte, og tillagt den reducerede fripoliceydelse.

$$Y_t^{grf} = C_b^{grf} a_{0,t}^{+,a} - C_b^{grf} \int_0^t (1 - \rho(u)) a_{u,t}^{+,a} f_{a,F(u)} du$$

NB: Ovenstående udtryk omskrives i praksis, så det sidste led alene afhænger af præmien.

Beregningen sker som nævnt på grundformsniveau. Dette er en approksimativ tilgang, da ydelserne ved overgang til fripolice i praksis fastlægges af relationerne mellem grundformerne for den samlede police.

- Et præmie cash flow, hvori sandsynligheden for at være Aktiv er indregnet, og hvorfra værdien af de præmier, der bortfalder, når fripolice indtræder er fratrukket

$$B_t^{grf} = C_p^{grf} a_t^{-,a} - C_p^{grf} \int_0^t a_{u,t}^{-,a} f_{a,F(u)} du$$

- Et genkøbs cash flow, hvor den ved overgangen beregnede genkøbsværdi er fratrukket reduktionen i genkøbsværdien, der er sket ved tidligere overgang til fripolice.

$$S_t^{grf} = p_{aa}(0,t-1)p_{ag}(t-1,t)(1-K) \cdot$$

$$\left(G_t(C_b^{grf}, C_b^{grf}) - NPV_{1. \text{ orden}} \left(C_b^{grf} \int_0^t (1 - \rho(u)) a_{u,t}^{+,a} f_{a,F(u)} du ; C_p^{grf} \int_0^t a_{u,t}^{-,a} f_{a,F(u)} du \right) \right)$$

- Et omkostnings cash flow, bestående af ovenstående præmie cash flow multipliceret med et præmieomkostningsfradrag, β , samt et cash flow, der løber så længe medlemmet er i live og ikke har genkøbt multipliceret med et stykkegebyr (gebyr) og en marginal (γ) af 1 ordens hensættelsen

$$O_t^{grf} = \beta C_p^{grf} a_{0,t}^{-,a} - \beta C_p^{grf} \int_0^t a_{u,t}^{-,a} f_{a,F(u)} du + p_t^{\langle d,g,d,f,gf \rangle} (gebyr^{grf} + \gamma \cdot 1. \text{ ordens hens}^{grf})$$

Øvrig notation

$\rho(u)$: Fripolicebrøken til tid u , dvs. den faktor der udtrykker, hvor meget ydelsen falder, hvis medlemmet overgår til fripolice til tid u . Faktoren $\rho(u)$ kan beregnes som forholdet mellem 1. ordens hensættelsen og nutidsværdien af de fremtidige ydelser beregnet på 1. ordens grundlaget til tid u .

$f_{a,F(u)}$: Tætheden for det stokastiske tidspunkt, hvor medlemmet overgår fra Aktiv-tilstanden til Fripolice. For cash flow opgjort til tid t integreres op til t .

K : er det anmeldte kursværn

$p_t^{<d,g,d_f,g_f}$: er sandsynligheden for, at policen til tid t hverken er genkøbt i tilstand Aktiv eller i tilstand fripolice (g, g_f) eller indtrådt i tilstanden død (d, d_f)

For aktuelle medlemmer beregnes $C_b^{grf} a_{0,t}^{+,a}$, $C_b^{grf} a_{0,t}^{+,i}$ og $C_b^{grf} a_{0,t}^{+,d}$ og omkostnings cash flow'et reduceres til $O_t^{grf} = p_{aa}(t-1, t)(gebyr^{grf} + \gamma \cdot 1. ordens hens^{grf})$. Øvrige cash flowelementer bortfalder.

Hensættelserne

Hensættelserne til de garanterede ydelser, GY, opgøres jf. §66 stk. 1 som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede årlige cash flow:

$$GY = \sum_{x \in \text{Bestand}} \left(\sum_{grf} (\text{NPV}(Y_x^{grf}) + \text{NPV}(S_x^{grf}) + \text{NPV}(O_x^{grf}) - \text{NPV}(B_x^{grf})) \right) \\ + \text{IBNS} + \text{Erstatningshensættelser}$$

hvor

$\text{NPV}(Y_x^{grf})$ er nutidsværdien af ydelses cash flow for medlem x pr. grundform.

$\text{NPV}(S_x^{grf})$ er nutidsværdien af genkøbs cash flow for medlem x pr. grundform.

$\text{NPV}(O_x^{grf})$ er nutidsværdien af omkostnings cash flow for medlem x pr. grundform.

$\text{NPV}(B_x^{grf})$ er nutidsværdien af præmie cash flow for medlem x pr. grundform.

Nutidsværdien er beregnet, jf. afsnit 2.1.6.4.

IBNS er hensættelserne til de indtrufne, men endnu ikke anmeldte eller opgjorte skader. Se afsnit 2.2.

Erstatningshensættelser er hensættelsen til de indtrufne, anmeldte og opgjorte skader, som afventer udbetaling. Se afsnit 2.2.

Medlemmer i præmiefri dækning opgøres under antagelse om straks begyndende præmiebetaling.

Elementerne, som indgår i opgørelsen af omkostnings cash flow, fremgår af afsnit 2.1.4.

2.1.2 Bonuspotentiale

Bonuspotentialet før reduktion af Risikomargen (FDB_{fr}) er summen af de individuelle (IB_{fr}) og kollektive bonuspotentialer (KB_{fr}) før reduktion af Risikomargen:

$$FDB_{fr} = IB_{fr} + KB_{fr}$$

Det individuelle bonuspotentiale før reduktion af Risikomargen opgøres jf. §67 stk. 1 på følgende vis:

$$IB_{fr} = \sum_{x \in \text{Bestand}} \text{Maks} \left(0; V_{\text{hensæt}_x^{\text{retro}}} - \sum_{\text{grf}} \left(\text{NPV}(Y_x^{\text{grf}}) + \text{NPV}(S_x^{\text{grf}}) + \text{NPV}(O_x^{\text{grf}}) - \text{NPV}(B_x^{\text{grf}}) \right) \right)$$

Opgørelsen af værdien af den retrospektive hensættelse $V_{\text{hensæt}_x^{\text{retro}}}$ fremgår af afsnit 2.1.5.

Det kollektive bonuspotentiale før reduktion af Risikomargen er fastsat i overensstemmelse med pensionskassens principper for fordeling af overskud.

Bonuspotentialet efter reduktion af Risikomargen (FDB_{er}) fastsættes på følgende vis:

$$FDB_{er} = \text{maks}(FDB_{fr} - \text{Risikomargen}; 0)$$

2.1.3 Risikomargen

Risikomargen, jf. §66 stk. 3, fastsættes efter kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/35 af 10. oktober 2014 artikel 37:

$$\text{Risikomargen} = \text{CoC} * \sum_{t \geq 0} \frac{\text{SCR}_{RU}(t)}{(1 + r_{t+1})^{t+1}}$$

hvor

CoC udgør en kapitalomkostningsrate, som er fastsat til 6%

$\text{SCR}_{RU}(t)$ betegner solvenskapitalkravet til tid t , hvor aktiverne er valgt, så kapitalkravet minimeres.

r_{t+1} betegner diskonteringsrenten til tid $t+1$, jf. afsnit 2.1.6.4.

Der benyttes en simplifikation til beregning af $\text{SCR}_{RU}(t)$

$$\text{SCR}_{RU}^k(t) = \text{SCR}_{RU}(0) * \frac{\text{BE}_{\text{Net}}^k(t)}{\text{BE}_{\text{Net}}(0)}$$

hvor

$BE_{Net}^k(t)$ er et mål for bedste skøn over afløbet af (netto) livsforsikringshensættelserne, hvor $k = \{\text{Supplerende opsparing; Øvrige ordning}\}$. $BE_{Net}^k(t)$ sættes til det største beløb af $GY^k(t)$ og $Vhensæt_t^{1.orden,k}$ på ethvert fremtidig tidspunkt, hvor $Vhensæt_t^{1.orden,k}$ angiver den samlede hensættelse på tegningsgrundlaget, for $k = \{\text{Supplerende opsparing; Øvrige ordning}\}$. $BE_{Net}(0)$ er et mål for bedste skøn for de samlede (netto) livsforsikringshensættelser på opgørelsestidspunktet. $BE_{Net}(0)$ sættes til det største beløb af den samlede $GY(0)$ og den samlede $Vhensæt_0^{1.orden}$ på opgørelsestidspunktet idet der er summeret ud over k . Simplifikationen kan begrundes i, at fremtidige $SCR(t)$ uden markedsrisiko (SCR_{RU}) kan forventes at udvikle sig i takt med afløbet af livsforsikringshensættelserne.

Det samlede $SCR_{RU}(t)$ fremkommer ved at summere over k .

Fortjenstmargen er pt. sat til 0.

2.1.4 Elementer som indgår i omkostningsbetalingsstrømmen

I henhold til afsnit 2.1.1 indgår følgende elementer i opgørelsen af omkostningsbetalingsstrømmen:

$gebyr^m$	er det stykkegebyr, som medlemskabet giver anledning til,
γ^m	er den omkostningsbelastning, som den retrospektive hensættelse giver anledning til,
β^m	er den omkostningsbelastning, som bidraget eller BFD-bidraget giver anledning til

2.1.5 Opgørelse af værdien af retrospektive hensættelse for hver forsikring

Værdien af den retrospektive hensættelse for hvert medlem, x , på tid t opgøres som:

$$Vhensæt_{x,t}^{retro} = Hensæt_{x,t}^{2.orden}$$

hvor

$Hensæt_{x,t}^{2.orden}$ er hensættelsen på 2.orden inkl. endnu ikke anvendt bonus.

2.1.6 Grundlagselementer i hensættelsesgrundlaget

2.1.6.1 Dødsintensitet

Dødeligheden for aktive og for invalide med køn k i hele aldre x modelleres ved Finanstilsynets dødelighedsmodel som:

$$\mu_{x,2019}^k = \mu_{x,2017}^k * (1 - R_x^k)^{3/2}$$

hvor

$$\begin{aligned} \mu_{x,2017}^k = & 0,5 * \exp\left(\beta_1^k r_1(x-1) + \beta_2^k r_2(x-1) + \beta_3^k r_3(x-1)\right) \bar{\mu}_{x-1,2017}^k \\ & + 0,5 * \exp\left(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)\right) \bar{\mu}_{x,2017}^k \end{aligned}$$

hvor R_x^k betegner Finanstilsynets levetidsforbedringer, $\bar{\mu}_{x,2016}$ betegner Finanstilsynets centrale benchmarks dødeligheder og basisfunktionerne $r_i(x)$ er givet som

$$r_i(x) = \begin{cases} 1 & x \leq x_{i-1} \\ (x_i - x)/20 & x_{i-1} < x < x_i \\ 0 & x \geq x_i \end{cases}$$

for $i = 1, 2, 3$ og $x_i = 20 \cdot (2+i)$

Her er β_1, β_2 og β_3 parametre, der estimeres ud fra data i en Poisson regressionsmodel, jf. Regnskabsbekendtgørelsen bilag 1 nr. 54.

For $t > 2019$ er dødeligheden givet ved

$$\mu_{x,t}^k = \mu_{x,2019}^k \cdot (1 - R_x^k)^{t-2019}$$

Parametrene ses nedenfor:

Dødsintensitet

2019			
Unisex			
	β_1	β_2	β_3
	1,0655	-0,4097	0

2.1.6.2 Invalideintensitet

Invalideintensiteten er opgjort på Gompertz-Makeham formel. Parametrene ses nedenfor.

Invalideintensitet

2019		
Unisex		
A	B	C
0,00018	4,19321	0,06

Ovenstående satser svarer til 30% af G18.

2.1.6.3 Administrationsomkostninger

Parametrene ses nedenfor.

Omkostninger

2019		
Gebyr ^m	β^m	γ^m
204	0,80%	0%

2.1.6.4 Diskonteringsrente

EIOPA's standard rentekurve med VA-tillæg benyttes til opgørelse af livsforsikringshensættelserne.

Diskontering sker ved diskrettids diskontering med ét årlige betalingsintervaller.

Betalinger vedrørende pensionsafkastskat (PAL-skat) indregnes som et fradrag i diskonteringsrenten fremfor at udgøre et eksplicit cash flow. Dette er en approksimativ tilgang. Der ses bort fra ordninger, som er fritaget for PAL-skat.

2.1.6.5 Sandsynligheder vedrørende kollektive grundformer

Samlever og Giftemålssandsynligheder:

Pensionskassen har ikke kollektiv ægtefællepension

Børnesandsynligheder:

Faderskabsintensiteten er givet på formen:

$$c_x = \begin{cases} 0,15 \cdot 10^{\frac{-(x-28)^2}{11(x-15)}} & \text{for } x > 15 \\ 0 & \text{for } x \leq 15 \end{cases}$$

Moderskabsintensiteten er givet på formen:

$$c_y = \begin{cases} 0,13 \cdot 10^{\frac{-(y-24)^2}{7(y-12)}} & \text{for } y > 12 \\ 0 & \text{for } y \leq 12 \end{cases}$$

2.1.6.6 AdfærdsvARIABLE

Fripolice- og genkøbsintensiteterne fremgår af tabellen nedenfor for aldre 20-65. For aldre <20 sættes intensiteterne lig værdien i alder 20. For aldre >65 sættes intensiteterne lig værdien i alder 65.

Alder	Fripolice	Genkøb
20	0,000000	0,000000
21	0,053531	0,000641
22	0,093054	0,002224
23	0,087814	0,004645
24	0,088043	0,008364
25	0,077196	0,010053
26	0,080987	0,013749
27	0,079607	0,014323
28	0,071310	0,015101

29	0,061562	0,014769
30	0,056806	0,013422
31	0,055266	0,015131
32	0,052994	0,012078
33	0,050450	0,012630
34	0,049643	0,011977
35	0,049683	0,015683
36	0,047193	0,016069
37	0,045979	0,015361
38	0,043168	0,013533
39	0,039723	0,013237
40	0,035289	0,011020
41	0,036645	0,011218
42	0,031028	0,012544
43	0,030958	0,015454
44	0,029137	0,015202
45	0,031919	0,012273
46	0,027399	0,008674
47	0,023794	0,007614
48	0,023568	0,008146
49	0,023223	0,009100
50	0,026140	0,008948
51	0,026425	0,006948
52	0,023514	0,005215
53	0,019895	0,003902
54	0,020594	0,004492
55	0,021134	0,005102
56	0,020106	0,004398
57	0,021987	0,003788
58	0,023683	0,002315
59	0,031661	0,001543
60	0,045761	0,001043
61	0,058780	0,000832
62	0,055317	0,000961
63	0,037615	0,001310
64	0,021120	0,002353
65	0,007155	0,001176

2.2 IBNS

Metode til opgørelse af hensættelser for ikke-færdigekspederede ansøgninger om invalidepension og bidragsfritagelse (IBNS-hensættelser) er som følger.

IBNS hensættelsen opgøres hvert kvartal som en faktor ganget med 1. ordens hensættelsen.

Faktoren er fastsat ud fra historiske skader, med valør i tidligere regnskabsår, og der er benyttet seneste 5 år ved fastsættelsen af faktoren.

Faktoren fastholdes igennem året og opdateres ved årsskiftet. Pr. 01.01.2018 er faktoren opgjort til 0,042 %.

Skønsmæssigt fordeles IBNS-hensættelserne med 29/30 som pensionshensættelse og 1/30 som erstatningshensættelse.

3. Anvendte grundformer

Pensionskassen anvender kun følgende grundform ud over de i G82 nævnte:

K_{949} : Kollektiv børnerente med udbetaling fra forsørgerens død, invaliditet eller alderspensionering med ophørende risiko. Grundformen er identisk med K_{945} bortset fra at der ikke kan ske udbetaling ved invaliditet mellem alder $x+n$ og $x+m$:

$$K_{949}(x^a, n, m, r) = \int_0^n \frac{D^{a}_{x+g}}{D^a_x} (\mu_{x+g}^{ad} + \mu_{x+g}^{ai})_r S_{x+g} d\vartheta + \frac{D^{a}_{x+n}}{D^a_x} \left(\int_n^m \frac{D^{a}_{x+g}}{D^{a}_{x+n}} \mu_{x+g}^{ad} r S_{x+g} d\vartheta + \frac{D^{a}_{x+m}}{D^{a}_{x+n}} r S_{x+m} \right)$$

Grundformerne anvendes i følgende kombination:

Gruppe	B og C	A
udløb	63	63
risikooph. (IP, BP,aa)	60	63
udløb børn	24	24
AP K_{211}	1	1
IP K_{415}	-	1
IP K_{419}	1	-
IS K_{315}	2	2
BP K_{949}	¼	¼
WR K_{850}	¼	¼

Alle passiver beregnes ved lineær interpolation ud fra tabeller i hele aldre. Passiverne og aktiverne beregnes, som om ydelser og bidrag forfaldt kontinuert.

4. Helbredsregler

Medlemmer optages uden afgivelse af helbredsoplysninger. Medlemmer er de tre første måneder omfattet af en karensregel.

Medlemmer, der optages i pensionskassen som følge af en ansættelse, der i al væsentlighed skyldes nedsat arbejdsevne, såsom fleksjob, skånejob eller lignende, optages i en ordning med ingen eller meget begrænset risikodækning. Det samme gælder for medlemmer, hvis erhvervsevne på optagelsestidspunktet af det offentlige er skønnet nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, eller hvis de på optagelsestidspunktet er berettiget til offentlig førtidspension på grund af nedsat arbejdsevne. En ordning med begrænset risikodækning indeholder alene børne-, invalide- og alderspension på baggrund af de faktisk indbetalte bidrag.

5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser

Ved bidragsfri dækning har medlemmet ret til uændrede risikodækning i op til 12 måneder, såfremt hensættelsen er tilstrækkelig. Under bidragsfri dækning fremskrives hensættelsen månedsvist med fradrag af den nødvendige risikopræmie. Dækningen ophører senest i den måned, hvori hensættelsen ultimo måneden er negativ.

Ved ophør af bidragsbetaling og efter endt bidragsfri dækning omregnes medlemskabet til hvilende (fripolice). Beregningen sker ved en forholdsmæssig nedsættelse af ydelserne svarende til kapitalværdien af de bortfaldne bidrag på tegningsgrundlaget.

Genkøb er begrænset i henhold til pensionsregulativet. Udtrædelsesgodtgørelsen må ikke overstige den kapitaliserede værdi af en årlig ydelse på kr. 1.200. For medlemmer, der er optaget inden den 1. januar 1996, gælder dog, at udtrædelsesgodtgørelsen ikke må overstige den årlige overenskomstmæssige bruttoløn i sidste lønklasse, jf. overenskomsten nævnt i pensionsregulativets §1, stk. 1, nr. 1. Ved genkøb udbetales eller overføres en værdi svarende til medlemmets pensionshensættelse opgjort på tegningsgrundlaget med fradrag af *Kursværm* og *Gebyr*. Der beregnes altid på det kollektive grundlag uanset medlemmets alder ved genkøbet.

Kursværnet er en reduktionsfaktor, som udgør forholdet mellem pensionskassens nettoformue og pensionshensættelserne incl. solvensmargenkrav opgjort efter regnskabsreglerne. Faktoren kan ikke være over 1. Faktoren opgøres af pensionskassens aktuar og revisorer og kan først finde anvendelse efter anmeldelse til Finanstilsynet.

Gebyr er et ekspeditionsgebyr på kr. 0 kr. (2018). Beløbet fastsættes hvert år af bestyrelsen ud fra lønudviklingen i sektoren og anmeldes til Finanstilsynet. *Gebyr* kan dog ikke overstige 7% af det udbetalte beløb.

Pensionskassen har tilsluttet sig til *Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en arbejdstagers overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)* af 1. februar 1993 [joboverførselsaftalen] med senere ændringer samt *Aftale om pensionsoverførelse ved virksomhedsomdannelse m.v.* af 2. april 1998.

Ved overførelse i jobskiftesituationer følges definitionerne og reglerne i jobskifteaftalen.

6. Garantier og betingelser

Pensionskassens garantier omfatter kun ydelser defineret i forhold til medlemmets opsparing og fremtidige uændrede bidrag. Garantien gælder ikke enkeltelementer i grundlaget.

Medlemmerne med ordninger i gruppe A har et garanteret tilsagn, der er defineret som tilsagnet pr. 31. december 1996 beregnet efter de med gruppe A markerede parametre.

Medlemmerne med ordninger i gruppe B har et garanteret tilsagn, der er defineret som tilsagnet pr. 31. december 1999 beregnet efter de med gruppe B markerede parametre.

For gruppe A og B gælder at garantien aldrig kan forøges efter grundlaget A hhv. B. Såfremt bidraget nedsættes eller alderssummen udtages, nedsættes garantien svarende til reduktionen af tilsagnet.

Ydelser i gruppe C garanteres kun for et kalenderår ad gangen. Pensionskassen kan dog kun nedsætte ydelser, såfremt nyt tegningsgrundlaget for pensionskassen ændres som følge af lovmæssige indgreb eller nedenstående betingelser er opfyldt.

De betingede ydelser skal nedsættes såfremt en eller flere af følgende forudsætninger opfyldes:

1. Det realiserede afkast efter skat set over en 3-årig periode ligger under grundlagsrenten.
2. Den konstaterede dødelighed eller invaliditetshyppighed i pensionskassen set over en 3-årig periode afviger til ugunst for pensionskassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
3. De konstaterede forhold set over en 3-årig periode vedrørende børn afviger til ugunst for kassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
4. Grundlagets forudsatte omkostningsprocent er lavere end gennemsnittet af livsforsikringssekskabers og pensionskassers omkostningsprocent (jf. nøgletallene i regnskabsbekendtgørelsen) for de sidste 3 år.
5. Grundlagsrenten overstiger nyinvesteringsafkastet efter skat af lange statsobligationer (10 årige) målt som gennemsnit over 25 på hinanden følgende børsdage.

Ved en nedsættelse af ydelserne tages der udgangspunkt i ækvivalensprincippet, idet medlemmets hensættelse ikke kan nedsættes. Ændringen kan kun omfatte den eller de forudsætninger, der er bristet. Ændringen i grundlagets parametre svarer til de faktiske konstaterede afvigelser incl. en margin svarende til fastsættelsen af et betryggende nytegningsgrundlag for betingede tilsagn.

Margenen for invaliditet og positive dødsrisici udgør 10 % af intensiteten og for negative risici (longevity) anvendes et nyt grundlag svarende til 95 % af seneste bedste skøn over bestandsdødeligheden tillagt en margin til forventede levetidsforbedringer, hvor den største forbedringseffekt målt over de seneste 15 hhv. 30 år indregnes for de yngste. Margenen for tegningsrenten er en nedrunding til nærmeste kvarte procentsats.

Ændringen anmeldes til Finanstilsynet, og alle berørte underrettes. Ændringen gennemføres herefter ved førstkommande årsskift. Ændringen vedr. nr. 5, nyinvesteringsafkastet, suspenderes dog i det tilfælde, at betingelse nr. 5 er udløst i løbet af et år, men ikke er opfyldt for kalenderårets sidste 25 børsdage.

Bidragstigninger og bonus medfører kun garanterede ydelser svarende til nytegningsgrundlaget C. Medlemmerne med ordninger i gruppe A og B vil således have en garanti, der svarer til summen af de ovennævnte fastfrosne garantier fra overgangstidspunktet og en garanti efter nytegningsgrundlaget i gruppe C for de ydelser, som er erhvervet på dette grundlag fra bidragstigninger og indskud efter overgangstidspunktet. For medlemmer i gruppe A og B kan den samlede bonus pr. medlemskab anvendes til at styrke garantierne på grundlaget i gruppe A og B. Denne anvendelse vil gå forud for anden anvendelse.

Ved grundlagsændringer vil der udover et eventuelt garanteret tilsagn altid blive beregnet et tilsagn på nytegningsgrundlaget, som på ændringstidspunktet fastsættes til (notation fra afsnit 3):

$$Y_{nytegning} = (V_{garanti} + B_{netto_{nytegning}} \times akt_{nytegning}) / pas_{nytegning}$$

hvor $V_{garanti}$ er hensættelsen svarende til det ovenfor beskrevne garanterede tilsagn og tilhørende bidrag:

$$V_{garanti} = Y_{garanti} \times pas_{garanti} - B_{netto_{garanti}} \times akt_{garanti}$$

og som derefter beregnes efter reglerne for nytegnede forsikringer.

Medlemmets pensionshensættelse vil blive beregnet efter de respektive garantier.

7. Beregning og fordeling af realiseret resultat

Beregningen er og fordelingen af det realiserede resultat fastsættes i det til enhver tid gældende bonusregulativ.

8. Genforsikring

Pensionskassen holder alle risici for egen regning.

9. Konto- og bonusberegninger

Bortset fra fremregning under bidragsfri dækning jf. afsnit 5 sker alle tarifferinger v.h.a. ækvivalensprincippet og hensættelserne på tegningsgrundlaget bestemmes prospektivt. For hvert medlemskab beregnes tilsvarende en retrospektiv hensættelse ved månedsvis fremregning, som summen af følgende elementer:

- Hensættelse primo måneden
- Indbetaling
- Udbetaling
- Administration
- Risikopræmie ved død
- Risikopræmie ved invaliditet
- Rente
- Reservespring
- Residual
- Rentebonus
- Risikobonus-død
- Risikobonus-invaliditet
- Administrationsbonus
- Gruppelivspræmie
- Negativt bonustilskud

Indbetalingerne er efter AM-bidrag men før administrationsfradrag. Alle bidrag har positivt fortegn.

Udbetalingerne er før skat og afgift, men genkøb er efter fradrag af administrationsgebyr. Alle udbetalinger har negativt fortegn.

Administrationsbeløbene beregnes som

- minus $post \times sats$ for indbetalingsposterne bidrag, regulering, indskud og overførsel, hvor satserne er gengivet i afsnit 1,
- 0 for indbetalingsposten joboverførsel samt udbetalingsposterne, der dækker løbende pensioner og summer, der ikke er nævnt under næste punkt
- minus $\min[post \times 0,07; Gebyr]$, hvor post er en af udbetalingsposterne udtrædelse, overførsel, joboverførsel og $Gebyr$ følger af afsnit 5.

Administrationsbeløbene er således alle negative (med mindre der fx. anvendes et negativt indskud eller en negativ regulering).

Risikopræmie død (medlem) regnes ved $\mu^{ad}(x)(Saldo-S^{ad})/12$ hvor μ^{ad} er dødsintensiteten på grundlaget, $Saldo$ er specificeret under punktet "Grundlagsrente" og S^{ad} er bruttorisikosummen ved død. Alle størrelser er opgjort primo måneden. Risikopræmien ved død bliver således negativ, når den forventede udgift ved død overstiger opsparingen og omvendt.

Risikopassiverne opgøres eksakt i forhold til om der regnes fra højre eller venstre.

Risikopræmie invaliditet regnes analogt til risikopræmie død med overgangen *ad* erstattet af *ai*. Risikopræmien ved invaliditet er altid negativ.

Grundlagsrenten regnes pr måned efter satserne gengivet i afsnit 1 som

$$\text{saldo} \times ((1+\text{sats})^{1/12}-1) + (\text{løbende nettobetaling} + \text{risikopræmier}) \times ((1+\text{sats})^{1/24}-1)$$

saldo er hensættelsen primo måneden incl. indbetalinger (type regulering, indskud, overførsel og joboverførsel), udbetalinger (type Alderssum, Invalidesum, Dødsfaldssum, Ugiftesum, Engangspension, Udtrædelsesgodtgørelse, Overførelse og Joboverførsel), administration (type regulering, indskud, overførsel og genkøbsgebyr) samt reservespring.

løbende nettobetaling er summen af bidrag, administration af bidrag samt udbetalinger af typen (invalidpension, alderspension, ægtefællepension og børnepension).

risikopræmier er summen af 1. ordens risikopræmierne.

Reservespringet ved død, død-medforsikret, invalid-midlertid, invalid-varig og alderspension regnes som V^+ minus V^- , dvs. som forskellen mellem hensættelsen umiddelbart efter skaden og hensættelsen umiddelbart inden. Da pensionskasserne individualiserer ved aktualisering vil reservespringet typisk indeholde en kombineret udgift til skaden på medlemmet og individualiseringen (Fx. sum af overgang til aktuel IP og bortfald af ægtefællereseve). Ved alderspension kan der kun være indeholdt individualisering.

Reservespringet ved negativ opfyldning er minus saldoen ved ophør af medlemskab pga bidragsfri dækning har opbrugt al opsparing.

Reservespring kan være såvel positive som negative.

Residualen beregnes som forskellen mellem 1. ordens reserven ultimo måneden beregnet prospektivt afrundet til to decimaler og 1. ordens reserven primo måneden incl. samtlige kontoposteringer på 1. orden. Såfremt medlemmet er bidragsfrit dækket sættes residualen til 0.

Rentebonus beregnes som summen af periodens 1. ordens rente divideret med 1. ordens satsen gange bonussats. Rentebonus vil som hovedregel være positiv.

Merrente friholdt beregnes som det friholdte beløb gange bonussats.

Risikobonus ved død beregnes som minus summen af periodens risikopræmier ved død-medlem gange bonussats. Risikobonus ved død kan være både positiv og negativ.

Risikobonus ved invaliditet beregnes som minus summen af periodens risikopræmier ved invaliditet gange bonussats. Risikobonus invaliditet er som hovedregel positiv

Administrationsbonus beregnes som minus summen af periodens 1. ordens administration divideret med 1. ordens satsen gange bonussats. Administrationsbonus vil som hovedregel være positiv.

Gruppeliv beregnes som minus periodens gruppelivspræmie, jf. satsbilag. Gruppeliv er tegnet via FG og er derfor ikke en del af pensionskassens forsikringstekniske grundlag.

Negativt bonustilskud skal tilsikre, at der ikke tilskrives negativ bonus på medlemskabet. Negativt bonustilskud regnes som minus summen af rente-, risiko- samt administrationsbonus og gruppeliv.

10. Bonusregler

§ 1 Almindelige bestemmelser

Stk. 1. I henhold til vedtægten og pensionsregulativet fordeles Pensionskassens overskud efter bestemmelserne i nærværende bonusregulativ. Bestemmelserne i pensionskassens aftalegrundlag, herunder dette bonusregulativ, går forud for kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Pensionskassens realiserede resultat opgøres efter kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser før skat. For at sikre, at fordelingen sker efter kollektive og solidariske principper, opgøres der kun et samlet realiseret resultat, som dækker alle grundlagselementer for alle pensionsordninger.

Stk. 3. Egenkapitalen og MedlemsKapital (MedlemsKapital er pensionskassens navngivning af særlige bonushensættelser) tilskrives så vidt muligt et beløb svarende til at egenkapitalen og MedlemsKapital – før skat - *er blevet forrentet med nøgletal 1 med et tillæg af 0,5% af primo hensættelsen for de ubetingede garantier og 0,2% af primo hensættelsen for de betingede garantier. Dette beløb kan være såvel positivt som negativt. Tillægget nedsættes, hvis der ikke er plads til det i et positivt realiseret resultat.*

Stk. 4. Resten af overskuddet tilfalder medlemmerne som forsikrede. Den andel af årets overskud, der skal tilskrives det enkelte medlem som bonus, fastsættes af pensionskassens bestyrelse efter aktuarens indstilling.

Stk. 5. Det resterende overskud henlægges til kollektivt bonuspotentiale.

Stk. 6. Reglerne for bonusfordelingen kan ændres af bestyrelsen efter aktuarens indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet. Allerede fordelt bonus i form af nettoindskud på pensionshensættelserne kan ikke berøres ved ændringer.

§ 2 Bonusgrupper

Stk. 1. Berettiget til at deltage i bonusfordelingen er ethvert medlem af pensionskassen samt øvrige pensionsmodtagere.

Stk. 2. Bonusberettigede opdeles i bonusgrupper, der kan afgrænses objektivt. Ved opdelingen skal der først og fremmest ske en ligestilling af de forskellige tegningsgrundlags elementer. Ubetingede ydelser søges ligestillet med betingede ydelser ved et fradrag i bonus, der svarer til en værdifastsættelse af ydelsesgarantierne.

Stk. 2. Bonusopdelingen og -fordelingen mellem disse grupper foretages forlods af bestyrelsen efter aktuarens indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 3 Bonusbeløb

Bonusbeløbet opgøres månedligt på basis af de af bestyrelsen fastsatte bonussatser. Alle bonussatser kan afhænge af tegningsgrundlagene, og af om der opbygges MedlemsKapital.

§ 4 Beregning af bonusbeløb

Stk. 1. Det samlede bonusbeløb opgøres ud fra elementerne rentebonus, forsikringsrisikobonus og administrationsbonus. De enkelte bonuselementer kan være positive, nul eller negative. Såfremt det samlede bonusbeløb i foregående måned efter anvendelse ikke var nul, fremføres dette til den efterfølgende måneds opgørelse af bonusbeløb og medregnes i opgørelsen af bonuselementerne nævnt i første pkt. i denne paragraf.

Stk. 2. Såfremt medlemmet er omfattet af gruppeforsikringer, fradrages det samlede bonusbeløb præmie til periodens gruppeforsikringer.

§ 5 MedlemsKapital

Stk. 1. Medlemmerne deltager i opbygning af MedlemsKapital. MedlemsKapital er pensionskassens navngivning af særlige bonushensættelser.

Stk. 2. MedlemsKapital-beløbet opgøres månedligt på basis af de af bestyrelsen fastsatte MedlemsKapital-satser. MedlemsKapital-satserne kan afhænge af tegningsgrundlagene.

Stk. 3. MedlemsKapital-satserne fastsættes af bestyrelsen for højst et år ad gangen efter indstilling fra den ansvarshavende aktuar. Indstillingen sker på basis af pensionskassens budgetter.

Stk. 4. Det samlede MedlemsKapital-beløb opgøres ud fra elementerne henlæggelse til MedlemsKapital og forrentning af MedlemsKapital. De enkelte elementer kan være positive, nul eller negative. Såfremt det samlede MedlemsKapital-beløb i foregående måned efter anvendelse ikke var nul, fremføres dette til den efterfølgende måneds opgørelse af MedlemsKapital-beløb og medregnes i opgørelsen af MedlemsKapital-elementerne nævnt i dette punkt.

Stk. 5. Henlæggelser til MedlemsKapital opgøres som en procentandel af bidragene.

Stk. 6. Forrentning af MedlemsKapital svarer til forrentningen af egenkapitalen.

§ 6 Udtrædelsesgodtgørelse

Stk. 1. Eventuelt positiv bonus tillægges til udtrædelsesgodtgørelsen mens eventuelt negativ bonus fradrages i udtrædelsesgodtgørelsen.

Stk. 2. MedlemsKapital udbetales i forbindelse med udtrædelse, hvis pensionskassens kapitalforhold tillader det. En beregnet foreløbige forrentning i løbet af året svarende til årets kontorente, udbetales i forbindelse med udtrædelse

§ 7 Anvendelse af bonus (ej anmeldelsespligtigt)

§ 8 Fastsættelse af bonusparametre

Bestyrelsen fastsætter efter aktuarens indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet bonusparametre forud for hver bonusperiode. Bonusparametre for ikke-påbegyndte perioder kan ændres af bestyrelsen efter aktuarens indstilling og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 9 Ikrafttræden

Dette regulativ træder i kraft den 1. januar 2018 og gælder for bonus optjent fra og med januar 2018.

Bilag 1: Satser til bonusberegning

	Paragraf	2019
Bonusgrundlag	bonusreg.	4,5%-grundlag
min. Bidrag	§6, stk. 1	975 kr.
min. reserve for gruppeliv(hvilende)	§15	200.000 kr.
max. for engangspensioner	§22	10.900 kr.
Gruppeliv (pr. mdr)	Bonusreg.	130 kr.

Kontorenter

For de bonusberettigede forsikringer fastsættes kontorenten for et år ad gangen. Kontorenten udgør nedenstående.

År	Grundlag	Kontorente før PAL	Kontorente efter PAL
2019	G18	4,72%	4,00%
2019	G99	3,54%	3,00%

Risiko ved død på 2. orden

2. ordens dødeligheden for eventuelle og aktuelle forsikringer bestemmes ved

$\mu_x = A + 10^{B+Cx-10}$, hvor A, B og C, der gælder for både mænd og kvinder, følger af skemaet nedenfor:

2019	Dødsintensitet Alder < 60			Dødsintensitet Alder 60-81			Dødsintensitet Alder >81		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
	0	4,45	0,049	0	5,1	0,042	0	5,1	0,042

Risiko ved invaliditet på 2. orden

2. ordens invaliditeten for eventuelle forsikringer bestemmes ved

$\mu_x = A + 10^{B+Cx-10}$, hvor A, B og C, der gælder for både mænd og kvinder, følger af skemaet nedenfor:

2019	Invalideintensitet		
	A	B	C
	0,0003	4,41506	0,06

Omkostninger

Årligt stykgebyr: 204 kr.

Administration af indbetalinger 0,80%.

Udtrædelse

Udtrædelser har ingen fradrag, svarende til et gebyr på 0 % af hensættelsen og 0 kr. stykgebyr.

Bilag 2: Risikotillæg

Risikotillægget til egenkapitalen jf. kontributionsbekendtgørelsen udgør af 0,5% af primo hensættelsen for de ubetingede garantier og 0,1% af primo hensættelsen for de betingede garantier.